

či zemřela (9). Vzhledem k pozorovanému trendu lze na základě výše uvedeného očekávat, že subtyp 3a se stane v nejbližších letech dominantním v ČR.

Pozitivním jevem je klesající věk léčených pacientů a s tím související i menší zastoupení osob s významným poškozením jater (F3-F4). Asociace mezi stupněm poškození jater a věkem v době akvizice nákazy i diagnózy CHC byla opakovaně jasně prokázána (10, 11). Nižší věk léčených pacientů zřejmě souvisí s vyšším podílem PWID a s lepší dostupností diagnostiky a léčby CHC. Roli bude hrát i vyšší úspěšnost terapie, kdy jen minimum vyžaduje opakovanou terapii DAA, tzv. záchranný režim. Dobrou dostupnost léčby potvrzuje i zvyšující se podíl pacientů, u kterých je terapie zahájena do 1 roku od stanovení diagnózy infekce HCV (62 % v roce 2020).

Ve skupině aktivních uživatelů drog se stále daří léčit jen omezené množství jedinců z důvodu nízké compliance, i když i v této skupině pacientů dochází k postupnému nárůstu léčených (6,4 %, 5,4 % a 21,2 %). Dle EASL má být ale právě tato skupina v léčbě preferována pro vysoké riziko dalšího přenosu infekce (12).

LITERATURA

1. EASL recommendations on treatment of hepatitis C: final update of the series. CPG HCV. J Hepatol 2020; <https://doi.org/10.1016/j.jhep.2020.08.018>.
2. World Health Organization. Guidelines for the screening, care and treatment of persons with chronic hepatitis C infection. Updated version 2019. Dostupné na: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hepatitis-c>.
3. Selvapatt N, Ward T, Harrison L, Lombardini J, Thurst M, McEwan P, Brown A. The cost impact of outreach testing and treatment for hepatitis C in an urban Drug Treatment Unit. Liver Int Off J Int Assoc Study Liver. 2017 Mar; 37 (3):345–353. PMID: 27566283
4. Kim H, Guerrero R, Reader SW, Daheri M, Balakrishnan M, Troisi CL, El-Serag HB, Thrift AP. Low Yield of Hepatitis C Infection in an Outreach Screening Program in Harris County, Texas. Open Forum Infect Dis [Internet]. 2020 Jul 1 [cited 2021 Jan 31]; 7(ofaa191). Available from: <https://doi.org/10.1093/ofid/ofaa191>
5. Husa P ml, Husa P. Význam terénního testování v eliminaci hepatitidy C. Klin mikrobiol inf lék 2021; 27 (1): 13-17.
6. Acero Fernández D, Ferri Iglesias MJ, Buxó Pujolràs M, López Nuñez C, Serra Matamala I, Queralt Molés X, Aldegue Manté X. Changes in the epidemiology and distribution of the hepatitis C virus genotypes in North-Eastern Spain over the last 35 years. Gastroenterol Hepatol. Elsevier; 2018 Jan 1; 41(1): 2–11.

Závěr

Jako efektivní se ukázala změna strategie získávání nových pacientů s chronickou infekcí HCV. Navázání spolupráce s organizacemi a zdravotnickými zařízeními, které pracují s drogově závislými, zřízení terénní ambulance i přednášková činnost mezi pracovníky uvedených zařízení, to vše vedlo k získání velkého počtu pacientů, kteří by se jinak k léčbě dostávali jen s obtížemi. Systematická práce s PWID a jejich podpůrnými organizacemi přináší výsledky i v podobě nárůstu počtu pacientů, kteří se k nám dostávají na doporučení svých příbuzných a kamarádů ze stejné komunity, kteří byli úspěšně léčeni na KICH FNB. Většinou se jedná o bývalé narkomany či klienty na dlouhodobé opioidní substituci.

Nelze očekávat, že pacienti z řad PWID přijdou k lékaři sami, ale je nutné pacienty aktivně vyhledávat. Navázání spolupráce s organizacemi zabývajícími se léčbou a poradenstvím PWID se ukazuje jako jediné možné řešení. Zároveň je třeba se obrnit vysokou mírou trpělivosti, protože spolupráce s PWID není ani zdaleka ideální. Výrazné snížení výskytu hepatitidy C v této extrémně rizikové části populace však ochrání velmi významnou část našeho obyvatelstva před infekcí HCV v budoucnosti.

7. Krekulová L, Řehák V, Strunecký O, Němeček V. Current Situation and Trends in the Hepatitis C Virus Genotype Distribution among Injecting Drug Users in the Czech Republic. Epidemiol Mikrobiol Imunol 2009; 58 (1): 84–89.
8. Kim H, Guerrero R, Reader SW, Daheri M, Balakrishnan M, Troisi CL, El-Serag HB, Thrift AP. Low Yield of Hepatitis C Infection in an Outreach Screening Program in Harris County, Texas. Open Forum Infect Dis [Internet]. 2020 Jul 1 [cited 2021 Jan 31]; 7(ofaa191). Available from: <https://doi.org/10.1093/ofid/ofaa191>
9. Hůlek P, Urbánek P, et al. Hepatologie: 3. vydání 2018. Praha: Grada Publishing, a. s.; 2018.
10. Minola E, Prati D, Suter F, Maggilo F, Caprioli F, Sonzogni A, Fraquelli M, Paggi S, Conte D. Age at infection affects the long-term outcome of transfusion-associated chronic hepatitis C. Blood. 2002 Jun 15; 99(12): 4588–4591. PMID: 12036892
11. de Oliveira AC, Bortotti AC, Nunes NN, El Bacha IAH, Parise ER. Association between age at diagnosis and degree of liver injury in hepatitis C. Braz J Infect, DiS. 2014 Sep 1; 18(5): 507–511.
12. Pawlotsky J-M, Negro F, Aghemo A, Berenguer M, Dalgard O, Dusheiko G, Marra F, Puoti M, Wedemeyer H. EASL recommendations on treatment of hepatitis C: Final update of the series. J Hepatol. 2020 Nov 1; 73(5): 1170–1218.

PODĚKOVÁNÍ ZA SPOLUPRÁCI

Milí příznivci časopisu Vnitřní lékařství,

rádi bychom vám z redakce poděkovali za váš zájem o časopis v uplynulém roce.

Jsme potěšeni, že i v této době, pro tištěná média ne zrovna příznivé, Vnitřní lékařství čtete, a co víc – také do něj píšete.

Vážíme si toho, že jsme mohli publikovat spoustu aktuálních odborných článků, a to nejen v tištěné verzi, ale také v rozšířené e-verzi.

Děkujeme také redakční radě za všechny připomínky k edičnímu plánu a perfektní spolupráci.

A děkujeme i těm „anonymním“ – recenzentům, kteří si i přes velké pracovní vytížení našli čas na revizi článků a odborné připomínky.

Věříme, že nás i v roce 2022 budete číst a podporovat přinejmenším jako doposud.

Jen díky vám a vašim námětům se stále zdokonalujeme a děláme to pro vás rádi.